

HIV – በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት የ HIV ህክምና ወስጥ ያለ የ ታካሚ መረጃ

የ ታካሚ መረጃ በሽታ መረጃ መግለጫ

ይህ መረጃ ለምን ተሰጥቶት?

በአንድ-ሬትሮቫል መድሃኒቶች እየ ታከመ ያለ HIV ኢንፎክሽን አለዎት እና ሃኪምዎ የእርስዎን ህክምና በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት ብሎ ገምግማል። በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት የ HIV ህክምና ማለት፡

- በሁሉም ጊዜ በደምዎ ወስጥ ያለው የቫይረስ መጠን ማወቅ አይቻልም።
- እንደ ታዘዘ ልምድ መድሃኒትዎን በአግባቡ መውሰድ አለብዎ።
- ቋሚ ህክምናዎችን እና የህክምና ቀጠሮዎች ላይ ይገኛሉ፤ ይህም በሃኪምዎ እንደ ታዘዘ ውበት ከ 2-4 ጊዜ ነው።

HIV ምን ድነው?

HIV ማለት በሽታ የመከላከል አቅምዎን የሚነዳ ቫይረስ ነው። ዛሬ፣ በትክክል ከተወሰደ፣ በሰውነትዎ ወስጥ ያለውን የቫይረስ መጠን የሚቀንስ እና HIV ያለበት ሰው ረጅም እድሜ እንዲኖር የሚያደርግ መድሃኒት አለ። በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት የ HIV ኢንፎክሽን ህክምና ካለዎት በግብረ ስጋ ግንኙነት በኩል የመዛመድ ስጋት ምንም የለም። ምንም እንኳን ህክምናዎ በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት ቢሆንም እንኳን የ HIV ኢንፎክሽንን መላ ለመላ ማዳን አይቻልም፤ ቫይረሱም በሰውነትዎ ወስጥ ይቆያል።

HIV እንዴት ነው የሚተላለፈው?

ብዙ HIV ያለባቸው ሰዎች ልቅ በሆነ የግብረ ስጋ ግንኙነት አማካኝነት የተያዙ ሲሆን፣ አብዛኛውን ጊዜ በእምስ ወይም በቁጥ በኩል በሚደረግ ግንኙነት፣ አንዳንድ ጊዜ ደግሞ በአፍ በሚደረግ ግንኙነት ይተላለፋል። HIV ያለው ደም ተዛማጅ ነው እና HIV ከአንድ ሰው ወደ ሌላ ሰው በደው ዝውውር ወቅት፣ በመርፌ ጫፍ በሚመጣ ጉዳት ወይም ተመሳሳይ መርፌ በመጋራት ሊተላለፍ ይችላል። በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት HIV ህክምና ላይ፣ በደም ወስጥ ያለው የቫይረስ መጠን በጣም ከማነ ሱ የተነሳ በግብረ ስጋ ግንኙነት አማካኝነት በሽታው አይተላለፍም። በደም በኩል በሚሆን ኢንፎክሽን (ይህም፣ በመርፌ ጫፍ ጉዳቶች፣ በስለት መቆረጥ እና መርፌ መጋራት)፣ በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በት ህክምና ከሚከታተል ሰው የመያዝ ስጋት በደንብ የተጠና አይደለም እና መላ ለመላ አይተላለፍም ብሎ መወሰን አይቻልም። HIV እና ትወደ ልጅ በእርግዝና ወቅት፣ በወሊድ እና በጠት ማጥባት ጊዜ ሊተላለፍ ይችላል። የእናት የውየ HIV ኢንፎክሽን ቀድሞ ከታወቀ መድሃኒት በመጠቀም ወይም ጠት ማጥባት በመቆጠብ መላ ለመላ ልጁ ላይ የሚመጣውን ስጋት ማስወገድ ይቻላል።

HIV መቼ ነው የሚይተላለፈው?

HIV በመተቃቀፍ፣ በመሳሰሉም ወይም በመተሻሻት አይተላለፍም። ደም የሌለባቸው እንባ፣ ሽንት፣ ሰገራ፣ ትውከት እና ንፍጥ ቫይረሱን አያስተላልፉም። ምንም ያልተቆረጠ ወይም ጉዳት ያልደረሰበት ቆዳ ጋር የተነካካ ደም ምንም የኢንፎክሽን ስጋት የለውም።

መብቶች

በስዊድን ወስጥ እንዳለው Smittskyddslagen መሰረት፣ ምርመራ፣ የክሊኒክ ጉብኝቶች እና የ HIV ህክምናዎች ሁሉም በነጻ የሚሰጡናቸው። ህክምናዎን ማስተዳደር እንዲችሉ ሳይኮ-ሶሺያል እገዛ ማግኘትም ይችላሉ። ሌሎችን ከኢንፎክሽን እንዴት መከላከል እንደሚችሉ ሃኪምዎ ምክርን ይሰጥዎታል።

የሰራህ ይወት

የ HIV ኢንፎክሽን በሚማሩት ትምህርት ላይ ወይም በሚሰሩት ሰራ ላይ ምንም ተግዳሮትን አያመጣም።

እርግዝና እና ጡት ማጥባት

ልጅዎ ላይ ሊከሰት የሚችለውን ስጋት በጣም በመቀነስ እንዴት ማርገዝ እንደሚችሉ እርዳታ ለእርስዎ እና ለአጋርዎ ማግኘት ይችላሉ። ልጁን ለመጠበቅ፣ HIV ያለባቸው እርገዝ ሴቶች የሚከተሉትን ማድረግና አስፈላጊ የሆኑትን የመከላከል ስራዎች እንዲሰሩ ለጤና እንክብካቤ ሰጪዎ ቀድመው HIV እንዳለባቸው ማሳወቅ ይጠበቅባቸዋል። HIV ያለባቸው ሴቶች ጡት ማጥባት የለባቸውም።

HIV ያለባቸው ህጻናት

ወላጆች/አሳዳጊዎች እና ልጆች ስለ በሽታቸው በህክምና ሰጪ ህኪማቸው እንደ እድሜያቸው የሆነ መረጃ ይሰጣቸዋል። HIV ያለባቸው ህጻናት ልክ እንደ ሌሎች ህጻናት ተመሳሳይ የእንክብካቤ እና የትምህርት ቤት መብት አላቸው ፣ ገር ግን ከግምት ውስጥ የሚገባ ልዩ የሆነ ፍላጎቶች ሊኖራቸው ይችላል። ወላጆች/አሳዳጊዎች ለዚህ መስማማታቸውን የሚሰጡ ከሆነ ህክምና ሰጪ ህኪምዎ ወይም የተዛማጅ በሽታ ህኪምዎ ለትምህርት ቤቱ መረጃ ሊሰጥ ይችላል። ልጁን ለትምህርት ቤት እንደጀመረ የተማሪውን ጤንነት ማሳወቅ አለብዎ።

በእምስ፣ በቂጥ እና በአፍ በሚደረግ ግብረ ስጋ ግንኙነት ወቅት ኮንዶምን መጠቀም

ኮንዶምዎች HIVን ወይም ሌሎች በግብረ ስጋ ግንኙነት የሚተላለፉ በሽታዎችን በጥሩ ሁኔታ ይከላከላሉ። የ HIV ህክምናዎ በደንብ ቁጥጥር የተደረገ በትኩረት ከሆነ፣ ግብረ ስጋ ግንኙነት ወቅት ኮንዶም እንዲያደርጉ አይገደዱም፣ ነገር ግን ከሌሎች ተላላፊ በሽታዎች ለመጠበቅ ማድረግ ይመከራል።

ደም ሁልጊዜ እንደ ተዛማጅ መቆጠር አለበት

- ከደምዎ ጋር የሚገናኝ ማንም ሰው (ቁስልን በማክም ወይም በተመሳሳይ) ጓንት መጠቀም አለበት።
- አንድ ሰው ከደምዎ ጋር ከተገናኘ (ለምሳሌ፣ ክፍት ቁስልን በመንካት ወይም የመርፌ ጫፍ ጉዳት ወይም ቢቆረጥ)፣ HIV ኢንፎክሽን ሊያስተላልፉበት እንደሚችሉ እና የኢንፎክሽን ክሊኒክ/ሃኪም በማግኘት ምርመራ ማድረግ እንዳለባቸው መንገር አለብዎ።

ወደ ሌሎች እንዳያስተላልፉ መከተል ያለብዎ የሰነ ምግባር መመሪያ

እንደ Smittskyddslagen መሰረት፣ HIV ማህበረሰቡ ላይ አደጋ የሚያመጣ በሽታ እንደሆነ ተቀምጧል። ስለዚህም ኢንፎክሽኑ ከእርስዎ ወደ ሌላ ሰው እንዳይተላለፍ መከላከል ግዴታ አለብዎ። የኢንፎክሽን ስጋት ከተከሰተ፣ ለሌላኛው ሰው ስለ ህመም ማሳወቅ አለብዎ። በህጉ ውስጥ ከተዳሰሱት ጉዳዮች አንጻር ከዚህ በታች መከተል ያለብዎ የሰነ ምግባር መመሪያዎች ተዘርዝረዋል። እዚህ ውስጥ ያሉት አብዛኞቹ ህጎች HIV ላለባቸው ሁሉም ሰዎች የሚሆኑ ሲሆኑ እንዳንደቸው ግን እንደ ሁኔታዎ ሊለያዩ እና በጊዜ ሂደት ሊቀየሩ የሚችሉ ናቸው። ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ውስጥ የትኞቹ ለእርስዎ እንደሚተገበሩ የሚወስኑ ው የእርስዎ ሃኪም ነው።

1. ደም መላገስ፣ የሰውነት ክፍል ወይም ቴሹ ለንቅለተካ መሰጠት አይችሉም።
2. ለህክምና አላማ መርፌ፣ ካኑላ ወይም ሌላ መውጫ መሳሪያ የሚጠቀሙ ሆነ፣ ሌሎች ያንን መሳሪያ እንዲጠቀሙ አይፍቀዱ።
3. እጾችን ወይም ተመሳሳይ ንጥረ ነገሮችን ለመውጋት መርፋ ወይም ካኑላ ከተጠቀመ፣ ሌሎች ያንን መሳሪያ እንዲጠቀሙ አይፍቀዱ። የሚጋራ ማደባለቂያ ኩባያም አይጠቀሙ። ሁሉም መውጫ መሳሪያዎች መቀመጥ ወይም መወገድ ያለባቸው ሌሎች ስጋት በማያመጠበት መንገድ ነው።
4. የጤና እንክብካቤ ሰጪዎ ወይም የጥርስ ሃኪም ሲጎበኙ፣ በመርፌ የሚሰጥ ህክምና ወይም ምንም መቆረጥ ሳይከናወን በፊት በደም የሚዘመት በሽታ እንዳለብዎ ማሳወቅ አለብዎ። ለምሳሌ፣ ቀዶ ጥገና። እንደዚህ አይነት በየጊዜው ከዎና ጤና እንክብካቤ

Hiv med välinställd behandling, patientinformation 2019-07-03 – översättning till amarinja

2019-07-03

ሰጪው ወይም ከጥርስ ሃኪምዎ ጋር በሚኖሩ ምርመራዎች፣ የደም ናጣፍ እና መርፌ መውጋቶችን ጨምሮ፣ ይህን መረጃ እንዲያሳወቁ አይጠበቅብዎትም።

- 5. ባኞቤት የሚጠቀሙባቸውን ስለትያለባቸው እንደ መላጫ የመሳሰሉ እቃዎችን አያጋሩ።
- 6. ሃኪምዎ አስፈላጊ ነው ብሎ የሚያምን ባቸውን ህክምናዎች ሁሉ መወሰድ አለብዎ።

እነዚህ የስነምግባር መመሪያዎች ለእርስዎ እንደማይተገበሩ የሚያምኑ ከሆነ በሃገርዎ/በአካባቢዎ ያሉ የተዛማጅ በሽታ ሃኪምን ማግኘት ይችላሉ።